

Psaní na mokrý papír

Andrew Kozlik

KA MFF UK

Motivace

- ▶ **Problém:** Vkládání do některých prvků nosiče má vysoký dopad na detekovatelnost.
- ▶ PNG/GIF: Oblasti s nízkou texturou.
- ▶ JPEG: Nulové AC koeficienty.
- ▶ **Řešení:** Při vkládání i extrakci budeme tyto citlivé prvky přeskakovat.
- ▶ **Nový problém:** Proces vkládání může mít za následek, že
  - ▶ textura oblasti klesne pod prahovou hodnotu, nebo
  - ▶ nenulový AC koeficient se vynuluje.

Příjemce prvky přeskočí a vložená informace je tak ztracena.

- ▶ **Řešení:** Dojde-li ke ztrátě, vložíme informaci znovu.
- ▶ U JPEGu vede ke smrštění kapacity o cca 25 %.

Přirovnání k psaní na mokrý papír

- ▶ Máme obrázek na papíře.
- ▶ Některé pixely jsou suché, jiné mokré.
- ▶ Suché smíme upravovat, mokré nikoliv.
- ▶ Upravený obrázek odešleme, ale ten cestou uschne.
- ▶ Příjemce nepozná, kam jsme vložili zprávu, protože neví, které pixely byly suché a které nikoliv.

Věta (o mokrému nosiči)

Pro každé $\varepsilon > 0$, $\delta > 0$ a $\sigma \in [0, 1]$ existuje $n \in \mathbb{N}$ a stegosystém takový, že do nosiče velikosti n symbolů, z nichž σn je suchých, lze s pravděpodobností alespoň $1 - \delta$ vložit informaci velikosti $(\sigma - \varepsilon)n$ symbolů.

Důkaz.

- ▶ Nechť Σ je množina symbolů a $q := |\Sigma|$.
(Typicky $\Sigma = \mathbb{F}_2$ nebo $\Sigma = \mathbb{F}_3$.)
- ▶ Nechť Z je množina zpráv velikosti $|Z| = q^{(\sigma-\varepsilon)n}$.
- ▶ Konstrukce stegosystému:
  - ▶ Vytvoříme kódovou knihu $\mathcal{B} = \{\mathcal{P}_z : z \in Z\}$.
  - ▶ Stránky knihy $\mathcal{P}_z$ jsou indexovány množinou zpráv Z .
  - ▶ Slova z množiny Σ^n rozmístíme do knihy náhodně tak, aby na každé stránce bylo $q^{(1-\sigma+\varepsilon)n}$ slov.
  - ▶ Čili $\Sigma^n = \bigcup_{z \in Z} \mathcal{P}_z$.

Důkaz (pokračování).

- ▶ Příjemce a odesílatel kódovou knihu sdílejí.
- ▶ **Vkládání:**
  - ▶ Vstup: Nosič $x \in \Sigma^n$ s $n - \sigma n$ mokrými prvky a zpráva $z \in Z$.
  - ▶ Pokusíme se na stránce $\mathcal{P}_z$ najít n -tici, která se na mokrých pozicích shoduje s nosičem.
  - ▶ Podaří-li se, je nalezená n -tice stegoobjektem a mokré pozice zůstávají nezměněny.
- ▶ **Extrakce:**
  - ▶ Vstup: Stegoobjekt $y \in \Sigma^n$.
  - ▶ Vyhledáme y v knize. Podíváme se na index stránky, na které jsme y našli a zpráva = index.

Důkaz (pokračování).

- ▶ Podaří se vkládacímu algoritmu najít na stránce $\mathcal{P}_z$ n -tici, která má na $n - \sigma n$ určených pozicích určené hodnoty?
- ▶ V celé knize je takových n -tic dohromady $q^{\sigma n}$.
- ▶ Jaká je pravděpodobnost, že žádná z nich není v $\mathcal{P}_z$?
- ▶ $\mathcal{P}_z$ vznikla náhodným výběrem $q^{n-\sigma n+\varepsilon n}$ prvků z Σ^n .
- ▶ Pravděpodobnost selhání p je méně než

$$p < \left(\frac{q^n - q^{\sigma n}}{q^n} \right)^{q^{n-\sigma n+\varepsilon n}} = \underbrace{\left(\left(1 + \frac{-1}{q^{n(1-\sigma)}} \right)^{q^{n(1-\sigma)}} \right)^{q^{\varepsilon n}}}_{\text{jde k } e^{-1} \approx 0,37 \text{ pro } n \rightarrow \infty}.$$

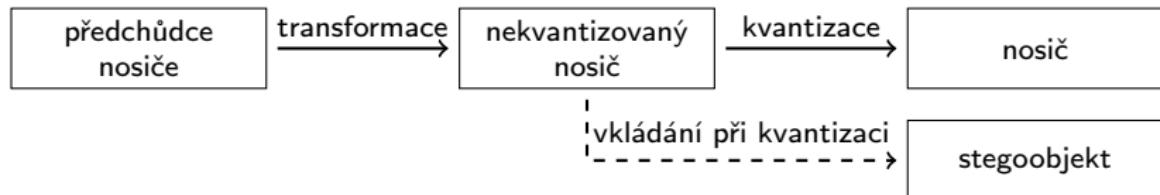
- ▶ Pro dostatečně velká n je označený výraz menší než $\frac{1}{2}$.
- ▶ Od jistého n tedy platí $p < (\frac{1}{2})^{q^{\varepsilon n}} \rightarrow 0$.

□

Praktické řešení

- ▶ Algoritmy z důkazu označme:
  - ▶ $y = \text{Emb}_{\mathcal{B}}(x, S, z)$.
  - ▶ $z = \text{Ext}_{\mathcal{B}}(y)$.
  - ▶ $S \subseteq \{1, \dots, n\}$ je množina indexů suchých složek nosiče.
- ▶ Pomocí samoopravného kódu $\mathcal{C}$:
  - ▶ $\Sigma = \mathbb{F}_q$.
  - ▶ $\mathcal{B} = \mathbb{F}_q^n / \mathcal{C}$.
  - ▶ $\mathcal{P}_z = \mathcal{C}(z)$.
  - ▶ $\text{Ext}_{\mathbb{F}_q^n / \mathcal{C}} = \mathbf{H}y$, kde $\mathbf{H}$ je paritní matice kódu $\mathcal{C}$.
- ▶ Lze tedy využít maticové vkládání. Cílem však není minimalizovat počet změn, ale zajistit, aby k nim docházelo jen na určených pozicích.

Vkládání při kvantizaci

- ▶ Kvantizace: Zaokrouhlení na nejbližší povolenou hodnotu.
- ▶ Množina povolených hodnot může být např. $\{0, 1, \dots, 255\}$ nebo $\{\dots, -3, 0, 3, 6, \dots\}$.
- ▶ Příklady transformací:
  - ▶ Snížení hloubky barev rastrového obrázku.
  - ▶ Zmenšení rozměrů rastrového obrázku a interpolace.
  - ▶ Blok 8×8 hodnot jasové složky obrázku na blok 8×8 DCT koeficientů.

Příklady kvantizace vs. vkládání při kvantizaci

- ▶ Množina povolených hodnot je $\mathbb{Z}$.
- ▶ Nezaokrouhlený prvek: $\tilde{x}_i = 14,9$.
- ▶ Kvantizace: Zaokrouhlíme na 15. Distorze je $0,1^2$.
- ▶ Vkládání při kvantizaci:
  - ▶ Vložení bitu 0: Zaokrouhlíme na 14. Distorze je $0,9^2$.
  - ▶ Vložení bitu 1: Zaokrouhlíme na 15. Distorze je $0,1^2$.
  - ▶ Průměrná distorze při vkládání $(0,9^2 + 0,1^2)/2 = 0,41$.
- ▶ Vkládáním při kvantizaci se distorze v průměru zvýší o $\rho_i = 0,41 - 0,01 = 0,4$.
- ▶ Jiný příklad: $\tilde{x}_i = 14,5$.
- ▶ Vkládáním se distorze nezvýší. Říkáme, že $\tilde{x}_i$ je *nestranný*.

Využití psaní na mokrý papír

- ▶ Ke každému $\tilde{x}_i$ přiřadíme ρ_i :

$$\rho_i = (\text{průměrná distorze při vkládání}) - (\text{distorze při zaokrouhlení})$$

- ▶ Je-li množina povolených hodnot $\mathbb{Z}$, pak

$$\begin{aligned}\delta_i &= \text{dist}(\tilde{x}_i, \mathbb{Z}) = |[\tilde{x}_i] - x_i| \\ \rho_i &= \frac{\delta_i^2 + (1 - \delta_i)^2}{2} - \delta_i = \frac{1}{2} - \delta_i.\end{aligned}$$

- ▶ Množinu S volíme tak, aby součet $\sum_{i \in S} \rho_i$ byl minimální.
- ▶ Vkládání provádíme usměrněním zaokrouhlení.

Vkládání při dvojitě ztrátové kompresi

- ▶ **Problém:** Chceme nestranné prvky, ale ty jsou vzácné.
- ▶ **Řešení:** Vyrobníme je přirozenou cestou.
- ▶ Předchůdce nosiče: JPEG s faktorem kvality f_1 .
- ▶ Transformace: Rekomprimace obrázku na nižší kvalitu f_2 .
- ▶ Za příznivých okolností vznikne v nekvantizovaném nosiči nosiči hodně nestranných DCT koeficientů.
- ▶ Pro $f_1 = 85$ a $f_2 = 70$ je jich v našem cvičném obrázku 14 % z celkového počtu všech koeficientů.

Příklad kvantizačních matic

$$Q^{(85)} = \begin{pmatrix} 5 & 3 & 3 & 5 & 7 & 12 & 15 & 18 \\ 4 & 4 & 4 & 6 & 8 & 17 & 18 & 17 \\ 4 & 4 & 5 & 7 & 12 & 17 & 21 & 17 \\ 4 & 5 & 7 & 9 & 15 & 26 & 24 & 19 \\ 5 & 7 & 11 & 17 & 20 & 33 & 31 & 23 \\ 7 & 11 & 17 & 19 & 24 & 31 & 34 & 28 \\ 15 & 19 & 23 & 26 & 31 & 36 & 36 & 30 \\ 22 & 28 & 29 & 29 & 34 & 30 & 31 & 30 \end{pmatrix}, \quad Q^{(70)} = \begin{pmatrix} 10 & 7 & 6 & 10 & 14 & 24 & 31 & 37 \\ 7 & 7 & 8 & 11 & 16 & 35 & 36 & 33 \\ 8 & 8 & 10 & 14 & 24 & 34 & 41 & 34 \\ 8 & 10 & 13 & 17 & 31 & 52 & 48 & 37 \\ 11 & 13 & 22 & 34 & 41 & 65 & 62 & 46 \\ 14 & 21 & 33 & 38 & 49 & 62 & 68 & 55 \\ 29 & 38 & 47 & 52 & 62 & 73 & 72 & 61 \\ 43 & 55 & 57 & 59 & 67 & 60 & 62 & 59 \end{pmatrix}$$

- ▶ DCT koeficienty na pozici (1,3) v předchůdci nosiče jsou zaokrouhlovány na násobek 3.
- ▶ Při snížení kvality se zaokrouhlují na násobek 6.
- ▶ Téměř polovina bloků bude mít na této pozici nestranný DCT koeficient.
- ▶ Na pozicích s větším kvantizačním koeficientem bude nestranných výrazně méně než polovina, např. 5 %.
(V předchůdci nosiče je totiž většina zaokrouhlena na 0.)

Dvojitá ztrátová komprese

- ▶ Nejlepších výsledků se dosahuje, když se berou nestranné DCT koeficienty z bloků s vysokou neuniformitou.
- ▶ Neuniformitu můžeme například měřit jako součet čtverců DCT koeficientů v bloku (energie bloku).
- ▶ Shrnutí:
  - ▶ Máme zprávu délky m , potřebujeme počet suchých $s > m$.
  - ▶ Postupně nabíráme nestranné koeficienty do S , dokud jich nemáme dost.
  - ▶ Přednostně vybíráme koeficienty z nejvíce neuniformních bloků.

Dvouúrovňové ± 1 vkládání

Jednoduché ± 1 vkládání zprávy $\mathbf{z} \in \{0, 1\}^m$ do nosiče $\mathbf{x} \in \mathbb{Z}^n$:

- ▶ Jestliže $\text{LSB}(x_i) = z_i$, pak $y_i := x_i$.
- ▶ Jestliže $\text{LSB}(x_i) \neq z_i$, pak $y_i := x_i + a$, kde $a \in_{\mathcal{R}} \{-1, 1\}$.
- ▶ Obrana proti kvantitativním útokům na LSB embedding.

Rozhodnutí přičíst anebo odečíst 1 nám dává plnou kontrolu nad hodnotou druhého nejnižšího bitu:

Poslední dvě cifry binárního rozvoje

x_i	$(\dots 00)_2$	$(\dots 01)_2$	$(\dots 10)_2$	$(\dots 11)_2$
$x_i + 1$	$(\dots 01)_2$	$(\dots 10)_2$	$(\dots 11)_2$	$(\dots 00)_2$
$x_i - 1$	$(\dots 11)_2$	$(\dots 00)_2$	$(\dots 01)_2$	$(\dots 10)_2$

Dvouúrovňové ± 1 vkládání

Značení:

- ▶ $\mathbf{H}$ je paritní matice $[n, n - m_1]_2$ kódu $\mathcal{C}$ s průměrnou vzdáleností r_a , relativní kapacitou α a efektivitou e .
- ▶ $\mathcal{B}$ je kódová kniha, která umožňuje vkládat m_2 bitů do nosiče délky n bitů, z nichž r_a je suchých.
- ▶ $\mathbf{x}'$ a $\mathbf{y}'$ vektor nejnižších bitů nosiče a stegoobjektu.
- ▶ $\mathbf{x}''$ a $\mathbf{y}''$ vektor druhých nejnižších bitů nosiče a stegoobjektu.
- ▶ Zpráva má dvě části $\mathbf{z}' \in \mathbb{F}_2^{m_1}$ a $\mathbf{z}'' \in \mathbb{F}_2^{m_2}$.

Extrakce:

$$\mathbf{z}' = \text{Ext}_{\mathbf{H}}(\mathbf{y}') \quad \text{a} \quad \mathbf{z}'' = \text{Ext}_{\mathcal{B}}(\mathbf{y}'').$$

Dvouúrovňové ± 1 vkládání

Vkládání:

- ▶ První zpráva bude vložena maticovým vkládáním

$$\mathbf{y}' = \text{Emb}_{\mathbf{H}}(\mathbf{x}', \mathbf{z}').$$

- ▶ Na pozicích, kde dochází ke změnám, jsme schopni ovlivnit druhý nejnižší bit. Tyto označíme jako suché

$$\mathcal{S} = \{ i \mid x'_i \neq y'_i \}; \quad E[|\mathcal{S}|] = r_a.$$

- ▶ Druhá zpráva bude vložena metodou psaní na mokrý papír

$$\mathbf{y}'' = \text{Emb}_{\mathcal{B}}(\mathbf{x}'', \mathcal{S}, \mathbf{z}'').$$

- ▶ Stegoobjekt $\mathbf{y}$ se vytvoří z nosiče $\mathbf{x}$ změnami $+1$ nebo -1 tak, aby $\mathbf{y}'$ byly nejnižší bity a $\mathbf{y}''$ druhé nejnižší bity stegoobjektu.

Dvouúrovňové ± 1 vkládání

Relativní kapacita a efektivita:

- ▶ Efektivita kódu $\mathcal{C}$ je $e = m_1/r_a$, čili $r_a = m_1/e$.
- ▶ Podle věty o mokrému nosiči je $m_2 \approx |\mathcal{S}|$ a víme, že $|\mathcal{S}| \approx r_a$.
- ▶ Relativní kapacita a efektivita dvouúrovňového ± 1 vkládání je tedy

$$\alpha_{\pm 1} = \frac{m_1 + m_2}{n} \approx \frac{m_1 + m_1/e}{n} = \alpha + \frac{\alpha}{e},$$

$$e_{\pm 1} = \frac{m_1 + m_2}{r_a} \approx \frac{m_1 + m_1/e}{m_1/e} = e + 1.$$

- ▶ Zároveň si můžeme všimnout, že

$$\frac{\alpha}{e} = \frac{\frac{m_1}{n}}{\frac{m_1}{r_a}} = \frac{r_a}{n} = \frac{\frac{m_1+m_2}{n}}{\frac{m_1+m_2}{r_a}} = \frac{\alpha_{\pm 1}}{e_{\pm 1}}.$$

Dvouúrovňové ± 1 vkládání

Tvrzení

Nechť $\mathcal{C}$ je binární kód, jehož efektivita dosahuje horní meze na spodní efektivitu binárních kódů. Potom dvouúrovňovým ± 1 vkládáním s kódem $\mathcal{C}$ lze dosáhnout efektivity libovolně blízké horní mezi na spodní efektivitu ternárních kódů, za předpokladu, že kód $\mathcal{C}$ je dostatečně dlouhý.

Dvouúrovňové ± 1 vkládání

Důkaz.

- ▶ Připomeňme, že

$$H_q(x) := -x \log_q x - (1-x) \log_q(1-x) + x \log_q(q-1).$$

- ▶ Dle předpokladu je $e = \alpha / H_2^{-1}(\alpha)$, čili $\alpha = H_2(e/\alpha)$.
- ▶ Dosadíme a upravíme

$$\begin{aligned}\alpha_{\pm 1} &\approx \alpha + \frac{\alpha}{e} = H_2\left(\frac{\alpha}{e}\right) + \frac{\alpha}{e} \\ &= (\log_2 3) H_3\left(\frac{\alpha}{e}\right) = (\log_2 3) H_3\left(\frac{\alpha_{\pm 1}}{e_{\pm 1}}\right).\end{aligned}$$

- ▶ Vyjádříme

$$e_{\pm 1} \approx \frac{\alpha_{\pm 1}}{H_3^{-1}(\alpha_{\pm 1}/\log_2 3)}.$$

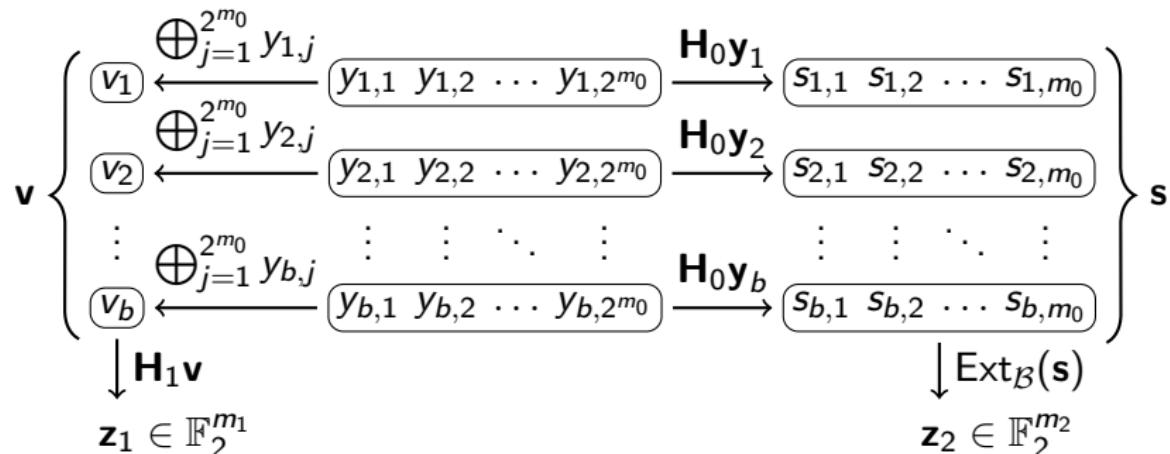
□

Stegosystém ZZW

Značení:

- $\mathbf{H}_0$ vzniká přidáním nulového sloupce k paritní matici Hammingova kódu délky $2^{m_0} - 1$.
- $\mathbf{H}_1$ je paritní matice nějakého $[b, b - m_1]_2$ kódu $\mathcal{C}$ s průměrnou vzdáleností od kódu r_a .
- $\mathcal{B}$ je kódová kniha, která umožňuje vkládat m_2 bitů do nosiče délky bm_0 bitů, z nichž $r_a m_0$ je suchých.

Extrakce:

Stegosystém ZZW

Zakódování první části zprávy:

- ▶ Nosič je rozdělen na b bloků velikosti 2^{m_0} .
- ▶ Pro každý blok spočteme $u_i = \bigoplus_{j=1}^{2^{m_0}} x_{i,j}$.
- ▶ Zakódujeme první část zprávy $\mathbf{v} = \text{Emb}_{\mathbf{H}_1}(\mathbf{u}, \mathbf{z}_1)$.
- ▶ Jestliže $u_i = v_i$, pak $\mathbf{y}_i = \mathbf{x}_i$.
- ▶ Jestliže $u_i \neq v_i$, pak $\mathbf{y}_i$ získáme tak, že v $\mathbf{x}_i$ provedeme právě jednu změnu. (Volba její pozice v bloku dává prostor k zakódování další zprávy.)
- ▶ Očekávaný počet změn je tedy r_a .

Stegosystém ZZW

Zakódování druhé části zprávy:

- ▶ Syndrom $\mathbf{H}_0 \mathbf{x}_i$ lze upravit na libovolnou hodnotu provedením právě jedné změny v $\mathbf{x}_i$.
- ▶ Pro každý blok spočteme $\mathbf{r}_i = \mathbf{H}_0 \mathbf{x}_i$.
- ▶ Když $u_i = v_i$, označíme složky vektoru $\mathbf{r}_i$ jako mokré, v opačném případě jako suché.
- ▶ Všechna $\mathbf{r}_1, \dots, \mathbf{r}_b$ sřetězíme do jediného vektoru $\mathbf{r}$.
- ▶ Vektor $\mathbf{r}$ je mokrý nosič s očekávaným počtem suchých prvků $r_a m_0$.
- ▶ Podle věty o mokrému nosiči lze do $\mathbf{r}$ vložit $m_2 \approx r_a m_0$ bitů informace.

Stegosystém ZZW

Parametry stegosystému:

- ▶ Délka nosiče = $b2^{m_0}$.
- ▶ Celkový počet bitů zprávy = $m_1 + m_2 \approx m_1 + r_a m_0$.
- ▶ Očekávaný počet změn = r_a .
- ▶ Relativní kapacita a efektivita:

$$\alpha \approx \frac{m_1 + r_a m_0}{b2^{m_0}} \quad \text{a} \quad e \approx \frac{m_1 + r_a m_0}{r_a}.$$

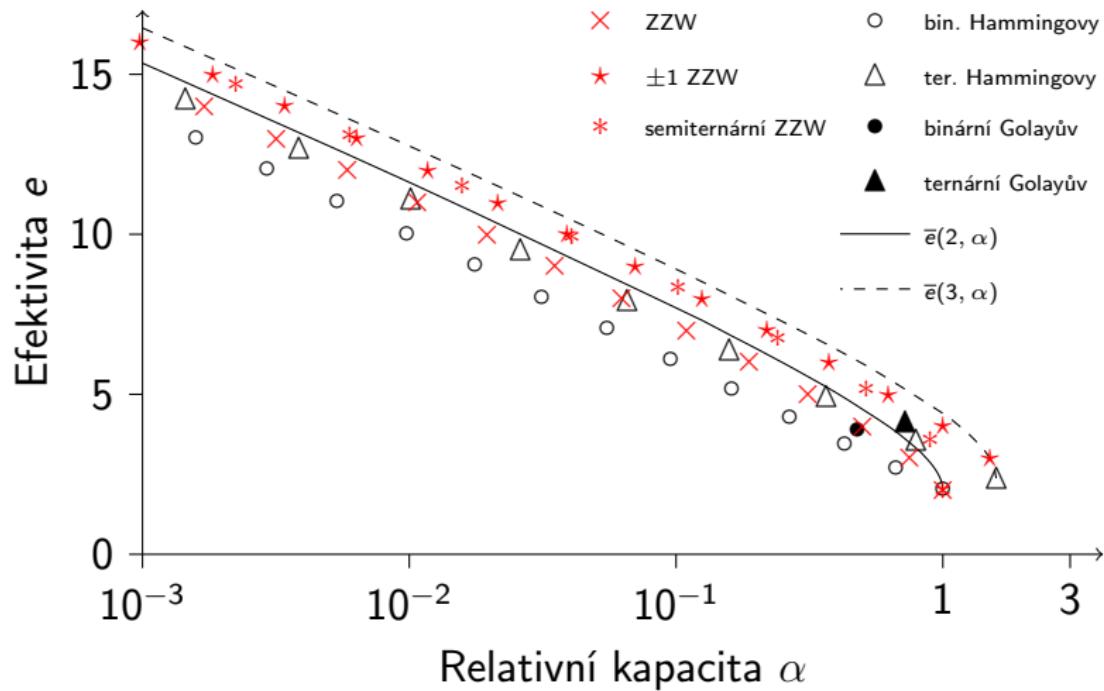
Stegosystém ZZW

Zobecnění a vylepšení:

- ▶ Bloky nemusejí mít všechny stejnou délku 2^{m_0} .
- ▶ Zpráva $\mathbf{z}_1$ se nemusí kódovat do $\mathbf{u}$ najednou. Lze postupovat po blocích.
- ▶ Můžeme použít dvouúrovňové ± 1 vkládání.
- ▶ místo binárních Hammingových kódů lze použít ternární.
(Kód $\mathcal{C}$ však zůstává binární.)

Dokonce i pro triviální kód $\mathcal{C}$ (tj. $\mathbf{z}_1 = \mathbf{v}$) dosahuje stegosystém ZZW výborných výsledků.

Triviální ZZW vs. perfektní kódy

Odstup od obou mezí je $< 0,6$.